

Bundel - Bestuurlijke Adviescommissie Klimaat en Energie van 8 mei 2025

- 1.a (Mondelinge) mededelingen en vaststellen agenda
250508 1a0 Conceptagenda BAC KenE
- 6 Vastgesteld verslag
Vastgesteld verslag BAC KenE 250508

Op 8 mei 2025

Conceptagenda

Vergaderdatum en -tijd	8 mei 15.00-17.00
Locatie	Digitaal Teams
Genodigd	Huib van Essen (Utr; voorzitter), Elmar Franken (secretaris) Tijs de Bree (Ov), Harold Hofstra (Fl), Gouke Moes (Gr), Henk Jumelet (Dr), Berend Potjer (ZH), Bas Maes (NB), Marc van Caldenberg (Li), Jo-Annes de Bat (Zld), Rosan Kocken (NH), Pamela Young, Hans van der Zwan, Maaïke Jansen (IPO)
Verhinderd	Ans Mol (Gld), Arne Weverling (ZH)

1. Opening, mededelingen en verslag

- a. Mededelingen uit Provincies
- b. Mondelinge mededelingen
 - Ontwikkelingen IPO programmamanager Klimaat & Energie
 - Selectieproces nMIEK
 - Terugkoppeling quickscan pMIEK
 - Milieunormen wind op land
 - Wet Collectieve Warmte (WCW): technische briefing ACM
 - Energiehubs
 - NVI
 - Groen Gas: bestuurlijk rondje Raymond Knops.
 - Noodmaatregelenpakket TenneT/KGG (kamerbrief benoemen)
 - Congres Energie en Ruimte – 14 mei
 - Update ISA
- c. Terugkoppeling + vooruitblik BO's
 - 17 april: SG NPVI – De Bat
 - 24 april: SG MIEK – De Bree
 - 12 mei: Extra ingelast BO KenE – Van Essen & De Bree
 - 26 mei: Diner Pensant warmtenetten – Potjer & Van Essen
 - 6 juni: RES beraad – Van Essen & Jumelet
 - 19 juni: BO KenE – Van Essen & De Bree
 - 19 juni: SG MIEK – De Bree
 - 26 juni: SG NPVI – De Bat
- d. Overzicht Tweedekamer debatten/briefings
 - 15 mei: TechBrief Aanvullend Klimaatpakket
 - 15 mei: Rondetafel Aanvullend Klimaatpakket
 - 04 juni: Ciedebat Energieraad
 - 05 juni: Ciedebat Klimaat en Energie algemeen
 - 18 juni: Ciedebat Energiebesparing
 - 03 juli: Ciedebat Klimaatplan

Voor * is/wordt iom de portefeuillehouders een positionpaper voorbereid.

- e. Vaststelling verslag BAC KenE 3 april 2025
- f. Voorraadagenda BAC KenE
 - BAC 5 juni: zie notitie agendapunt.
 - BAC 9 okt: Prinsjesdag, KEV, ISA, doorwerking pMIEK's in IP's.

2. Strategische agenda/bespreekpunten

- a) Besluitvorming voorjaarsnota (oordeelvormend)

We bespreken de analyses van de voorjaarsnota en het extra klimaatpakket. De analyse van het klimaatpakket zal samen met het position paper rond 29 april worden nagezonden, aangezien het klimaatpakket pas na onze verzenddatum wordt gepubliceerd.

- b) Nota Ruimte: inzet energie (oordeelvormend)

Inbreng energie in Nota Ruimte proces. Peter Jasperse – programmamanager Ruimte en Leefomgeving bij IPO – sluit aan om het proces toe te lichten.

- c) Interbestuurlijke agendering SMR (beeldvormend)

Tot nu toe is er geen gezamenlijk provinciaal standpunt met betrekking tot SMR. De BAC KenE wordt gevraagd te bepalen of er gezamenlijke inbreng voor dit interbestuurlijk traject wordt voorbereid.

- d) Sneak preview quick scan pMIEK 2.0 (beeldvormend)

Eerste inzichten van pMIEK 2.0 analyse worden gedeeld op verzoek van de voorzitter. Dit is nog niet ambtelijk besproken of gedeeld.

- e) Kamerbrief decentraal (beeldvormend)

Deze kamerbrief wordt besproken op het BO KE van 12 mei. We verwachten volgende week de conceptbrief te ontvangen en zullen deze dan delen om het BO voor te kunnen bereiden.

- f) Opzet strategische BAC 5 juni (besluitvormend)

Bespreken van de opzet voor de strategische BAC op 5 juni, opdat het programma verder kan worden uitgewerkt.

3. Hamerstukken

- a) Uitnodiging bestuurlijk symposium veiligheid energietransitie 25 juni 2025

Dhr. Snijders, portefeuillehouder Veilige Energietransitie in het Veiligheidsberaad, en dhr. Van Belzen, voorzitter van werkgroep BOVEN, nodigen u uit voor een symposium op woensdagmiddag 25 juni over bestuurlijke afwegingen voor veiligheid in de

energietransitie. Werkgroep BOVEN richt zich op de rol van het decentraal bestuur bij het voorkomen van nieuwe, systemische en grootschalige risico's die voortvloeien uit de energietransitie. Het Veiligheidsberaad wil graag met u in gesprek over de instrumenten die u als bestuurders tot uw beschikking heeft om aan de voorkant op deze risico's te sturen: waar liggen de grenzen voor hulpverlening en welke kaders kunnen hulpdiensten daarbij hanteren?

Voor meer info zie volledige uitnodiging in de bijlage. Voor dit agendapunt is geen oplegnotitie gemaakt

4. Rondvraag en sluiting

Op 8 mei 2025

Conceptverslag

Vergaderdatum en -tijd 8 mei 15.00-17.00

Locatie Digitaal Teams

Genodigd Huib van Essen (Utr; voorzitter), Elmar Franken (secretaris) Tijs de Bree (Ov), Harold Hofstra (Fl), Gouke Moes (Gr), Henk Jumelet (Dr), Berend Potjer (ZH), Bas Maes (NB), Marc van Caldenberg (Li), Jo-Annes de Bat (Zld), Rosan Kocken (NH), Pamela Young, Hans van der Zwan, Maaïke Jansen (IPO)

Verhinderd Ans Mol (Gld), Arne Weverling (ZH)

1. Opening, mededelingen en verslag

b. Mededelingen uit Provincies

- Mondelinge mededelingen

[Zie bijlage voor vooraf gedeelde mondelinge mededelingen.](#)

- Milieunormen wind op land
[In afwachting van nieuws en/of vraag. Het wordt zo snel mogelijk opgepakt, maar niet met allerlei onmogelijkheden zoals tijdsdruk.](#)
- Noodmaatregelenpakket TenneT/KGG (kamerbrief benoemen)
[PoHo's die hierbij aansluiten: Tijs de Bree \(Ov\), Rosan Kocken \(NH\) en Harold Hofstra \(Fl\). Huib van Essen \(Utr, voorzitter\) wanneer dit agenda technisch kan.](#)
- Terugkoppeling + vooruitblik BO's
- 17 april: SG NPVI – De Bat
- 24 april: SG MIEK – De Bree
- 12 mei: Extra ingelast BO KenE – Van Essen & De Bree
- 26 mei: Diner Pensant warmtenetten – Potjer & Van Essen
- 6 juni: RES beraad – Van Essen & Jumelet
- 19 juni: BO KenE – Van Essen & De Bree
- 19 juni: SG MIEK – De Bree
- 26 juni: SG NPVI – De Bat

c. Overzicht Tweedekamer debatten/briefings

- 24 april: Ciedebat Actieplan Cluster 6 (uitgesteld tot nader orde)
- 15 mei: TechBrief Aanvullend Klimaatpakket
- 15 mei: Rondetafel Aanvullend Klimaatpakket
- 04 juni: Ciedebat Energieraad
- 05 juni: Ciedebat Klimaat en Energie algemeen
- 18 juni: Ciedebat Energiebesparing
- 03 juli: Ciedebat Klimaatplan

Voor * is/wordt iom de portefeuillehouders een positionpaper voorbereid.

- Vaststelling verslag BAC KenE 3 april 2025
[Verslag BAC 3 april 2025 is vastgesteld.](#)

- d. Voorraadagenda BAC KenE
 - BAC 5 juni: zie notitie agendapunt.
 - BAC 9 okt: Prinsjesdag, KEV, ISA, doorwerking pMIEK's in IP's.

2. Strategische agenda/bespreekpunten

a) Besluitvorming voorjaarsnota (oordeelvormend)

We bespreken de analyses van de voorjaarsnota en het extra klimaatpakket. De analyse van het klimaatpakket zal samen met het position paper rond 29 april worden nagezonden, aangezien het klimaatpakket pas na onze verzenddatum wordt gepubliceerd.

De BAC stemt in met deze lijn voor het position paper en heeft nog enkele aanvullingen deze zullen worden verwerkt en daarna wordt het position paper nog gedeeld met de BAC voor akkoord. Er zijn op dit moment geen aanvullende acties nodig n.a.v. de VJN.

b) Nota Ruimte: inzet energie (oordeelvormend)

Inbreng energie in Nota Ruimte proces. Peter Jasperse – programmamanager Ruimte en Leefomgeving bij IPO – sluit aan om het proces toe te lichten.

De BAC neemt kennis van het proces en geeft een aantal punten mee ter aanvulling van het fiche. Deze worden meegenomen naar de BAC RenL waar het fiche is voorgelegd.

c) Interbestuurlijke agendering SMR (beeldvormend)

Tot nu toe is er geen gezamenlijk provinciaal standpunt met betrekking tot SMR. De BAC KenE wordt gevraagd te bepalen of er gezamenlijke inbreng voor dit interbestuurlijk traject wordt voorbereid.

BAC heeft besloten dat de provincies momenteel niet een gezamenlijke inbreng voor SMR's inbrengen bij het BO KE van juni.

Voor de strategische BAC van 5 juni is het verzoek gedaan het SMR onderwerp te verbreden om ook rol SMR's en regelbaar vermogen te kunnen bespreken.

d) Sneak preview quick scan pMIEK 2.0 (beeldvormend)

Eerste inzichten van pMIEK 2.0 analyse worden gedeeld op verzoek van de voorzitter. Dit is nog niet ambtelijk besproken of gedeeld.

De BAC neemt kennis van de eerste reflectie van de quick scan en geeft een aantal aandachtspunten mee voor het vervolg.

e) Kamerbrief decentraal (beeldvormend)

Deze kamerbrief wordt besproken op het BO KE van 12 mei. We verwachten volgende week de conceptbrief te ontvangen en zullen deze dan delen om het BO voor te kunnen bereiden.

De BAC neemt kennis van de kamerbrief en stemt in met de reactie. De BAC geeft nog een paar aanscherpingen mee.

f) Opzet strategische BAC 5 juni (besluitvormend)

Bespreken van de opzet voor de strategische BAC op 5 juni, opdat het programma verder kan worden uitgewerkt.

BAC gaat akkoord met agenda strategische BAC. Graag onderstaande punten meenemen op 5 juni:

- Rol provincies in energiesysteem, t.o.v. het Rijk, in relatie tot ISA.
- Waar zou het ideale energiesysteem aan moeten voldoen? Is dat bereikbaar en wat is daarvoor nodig?
- PMiek hierbij ook in acht nemen.
- SMR verbreden naar regelbaar vermogen. Strategisch en systemische vraag.

Gemeld reguliere agendapunten strategische BAC:

- BO KenE
- Optioneel: Afstandsnormen wind

De BAC wordt graag zo snel mogelijk geïnformeerd over locatie en definitieve programma.

3. Hamerstukken

Er zijn geen stukken onthamerd.

a) Uitnodiging bestuurlijk symposium veiligheid energietransitie 25 juni 2025

Dhr. Snijders, portefeuillehouder Veilige Energietransitie in het Veiligheidsberaad, en dhr. Van Belzen, voorzitter van werkgroep BOVEN, nodigen u uit voor een symposium op woensdagmiddag 25 juni over bestuurlijke afwegingen voor veiligheid in de energietransitie. Werkgroep BOVEN richt zich op de rol van het decentraal bestuur bij het voorkomen van nieuwe, systemische en grootschalige risico's die voortvloeien uit de energietransitie. Het Veiligheidsberaad wil graag met u in gesprek over de instrumenten die u als bestuurders tot uw beschikking heeft om aan de voorkant op deze risico's te sturen: waar liggen de grenzen voor hulpverlening en welke kaders kunnen hulpdiensten daarbij hanteren?

Voor meer info zie volledige uitnodiging in de bijlage. Voor dit agendapunt is geen oplegnotitie gemaakt.

De BAC neemt kennis van de uitnodiging voor het symposium.

4. Rondvraag en sluiting

Er zijn geen vragen voor de rondvraag.

Bijlage 1

Mondelinge mededelingen

Ontwikkelingen IPO-programmamanager Klimaat & Energie

Mondelinge update wordt gegeven bij BAC.

- Selectieproces nMIEK
Op 31 maart was de deadline voor het indienen van nMIEK projecten. Er zijn 11 projecten ingediend, waaronder het project van de regionale waterstofaftakkingen namens alle provincies. Tijdens de Stuurgroep MIEK van 24 april is besloten dat alle projecten doorgaan naar de eerste fase van het selectieproces, de toets op maatschappelijk belang. De energyboards worden in de verschillende fasen van het selectieproces gevraagd input te geven op de ingediende nMIEK projecten. Aanvullend is in de SG MIEK besloten dat een 25-tal urgente TenneT projecten wordt geïdentificeerd/geselecteerd om mee te lopen in het nMIEK selectietraject – dus naast de reeds 11 ingediende nMIEK projecten. De projecten worden de komende periode (lees weken) in nauwe samenwerking met IPO/provincies geïdentificeerd.
- Stuurgroep NPVI
Op 9 april 2025 heeft de SG NPVI een aantal besproken:
 - Voor cluster NZKG steunt de stuurgroep NPVI de kabelvariant voor tijdige realisatie van aanlanding van elektriciteit van wind op zee.
 - Afvalverbrandingsinstallaties (AVI's) hebben een belangrijke rol bij verduurzaming van industrie clusters en maatwerkafspraken. De rol van AVI's zal door I&W nader worden uitgewerkt in een Beleidsvisie.
 - Handelingsperspectieven uit de studie 'Ruimte voor de industrie' worden verder uitgewerkt na de Nota Ruimte. Geadviseerd wordt Cluster6 mee te nemen door per sector een nadere uitwerking vorm te geven. Ook wordt geadviseerd de verbinding te leggen met 'het Vlieg wiel'.
 - Een nieuw voorstel m.b.t. de toekomst voor de CES zal op 8 juli besproken worden in de SG NPVI. De SG vraagt aandacht voor verbeteren van het Data Safe House. Ook vindt de SG de confrontatie van systeemanalyse met scenario-analyse van belang.
- Milieunormen wind op land
Mondelinge update wordt gegeven bij BAC.
- Wet collectieve warmte (Wcw): technische briefing ACM
In een technische briefing heeft de ACM haar zienswijze op de Wcw geschetst. Daarbij heeft de ACM met name een toelichting gegeven op de tariefmethodiek, waar ze op dient toe te zien. De ACM heeft aangegeven dat de voorgestelde tariefregulering complex is in de uitvoering en dat de uitvoering om meer capaciteit vraagt. Met name het grote aantal kleine warmtenetten zal vragen om een andere aanpak. De ACM werkt daarom aan een kosten gebaseerd referentiekader op basis van de kosten in de sector voor deze kleine netten. Op 19 mei volgt het wetgevingsoverleg over de Wcw.
- Energiehubs
Binnenkort wordt er een keuze gemaakt over het vervolg van het Stimuleringsprogramma Energiehubs, voor de periode 2026-2030. Voor provincies

van groot belang, omdat provincies in de huidige opzet een significante rol hebben en daarvoor middelen ontvangen. IPO heeft aangegeven dat snel duidelijkheid voor provincies van belang is, evenals een meer langjarige oplossing en het zoveel mogelijk vasthouden aan de huidige opzet. Momenteel worden in interbestuurlijk verband scenario's uitgewerkt en beoordeeld, richting besluitvorming in het BO KE van 19 juni. In ieder scenario houden provincies een rol in de ondersteuning van energiehubs. Inhoudelijke inbreng loopt via IPO-klankbordgroep energiehubs.

- **NVI**

Op 25 april heeft Berend Potjer de minister VRO gesproken n.a.v. het Kamerdebat en de IPO-bestuursvergadering over de eDNA-regeling en NVI. Afgesproken is dat er een nieuw BO wordt voorbereid na 19 mei, met als doel om zowel de eDNA-regeling als de landelijke aanpak NVI beter juridisch te borgen en de meningsverschillen tussen Rijk en provincies te overbruggen. Belangrijke voorwaarde van IPO was dat de minister bereid was om te bewegen op voor ons belangrijke punten die wij in onze consultatiereactie op de eDNA-regeling kenbaar hadden gemaakt. De minister was hier mede toe opgeroepen door diverse Kamerfracties na afloop van het debat, en zeven provincies hadden hiertoe een position paper gedeeld met Kamerfracties.

- **Groen Gas: bestuurlijk rondje Raymond Knops.**

Mestverkenner Raymond Knops heeft een vervolgopdracht gekregen van minister Wiersma om oplossingen voor het mestprobleem verder te verkennen. Hij heeft grote interesse in Groen Gas en heeft opnieuw een bestuurlijk rondje langs de provincies gepland. Bij de vorige gespreksrondes zijn er nauwelijks bestuurders uit het energiedomein gesproken. Indien er een verzoek bij collega's van GS binnenkomt om in gesprek te gaan is het aan te raden om aan te haken en het perspectief van Klimaat & Energie in te brengen.

- **Noodmaatregelenpakket TenneT/KGG (kamerbrief benoemen)**

Door TenneT en KGG is een pakket noodmaatregelen opgesteld, om de bouw van nieuwe energie-infrastructuur te versnellen. Het onderwerp is door Huib van Essen en Tijs de Bree besproken met minister Hermans op 2 april en in de BAC door KGG nader toegelicht op 4 april. De maatregelen zijn, tegelijkertijd met het pakket Voorjaarsbesluitvorming, via de kamerbrief onder de aandacht gebracht van de Kamer. Inzet KGG is om na bespreking in de Tweede Kamer begin juni een webinar te organiseren om de maatregelen nader toe te lichten. Door de minister is aangegeven eind juni de implementatie bestuurlijk te willen bespreken. Vraag aan de BAC is welke bestuurders (2/3) bereid zijn de provincies/BAC KenE in dit gesprek te vertegenwoordigen.

- **Congres Energiesysteem en Ruimte – 14 mei**

Op 14 mei organiseren de interbestuurlijke partners het congres Energiesysteem en Ruimte. Centraal staat de samenwerking tussen gemeenten, provincies, RES-regio's, het Rijk, netbeheerders, waterschappen en verschillende (nationale) programma's aan het energiesysteem. Inmiddels is het congres volgeboekt, en hebben zich meer dan 500 deelnemers aangemeld, zijn er 33 workshops verdeeld over 3 rondes. Namens IPO zal Tijs de Bree een rol hebben in de plenaire opening, naast bestuurders van VNG, KGG, VRO en NBNL.

- **Update ISA**

Op het Energiesysteemberraad en BO KenE in juni worden de eerste concept uitwerkingen van afspraak 1 (opgave), 3 (producten), 6 (regio's en energyboards) en 8 (NP ES) voorgelegd. Dit zijn met name richtinggevende keuzes, zodat er toegewerkt kan worden naar de bestuurlijke afspraken bij BO KE in december. Provincies zijn nodig voor de uitwerking van de provinciale foto; opgave in kaart

brengen na juni (afspraak 1). De onafhankelijke kwartiermaker Riek Siertsema komt langs bij de BAC KenE op 5 juni.

- PEHII

Het Rijk is gestart met het proces voor het opstellen van het nieuwe Programma Energie Hoofdstructuur (PEHII). Dit programma is een vervolg op PEHI. In het PEH worden ruimtelijke reserveringen gedaan voor energie-assets van nationaal belang, zoals (zoek)locaties kerncentrales, aanlanding wind op zee, EHS/HS-verbindingen en locaties voor grootschalige batterij-opslag. Het Rijk is hiervoor bevoegd gezag. Afstemming vindt vooralsnog plaats via de IPO-werkgroep Energie-infra. De definitieve startnotitie wordt in juni gepubliceerd.